

Zet grasland om naar productiegericht kruidenrijk grasland

Kruidenrijk grasland heeft een divers wortelprofiel wat nutriëntenbenutting en droogtebestendigheid bevordert. Bovengronds verrijkt het de biodiversiteit. Door het gebruik van vlinderbloemigen zoals klaver kan de stikstofgift worden verminderd.

Om het gewas te laten slagen is het belangrijk om het in relatief warme (minimaal 10°C) en vochtige grond te zaaien. Daarnaast is een goede pH (minimaal 5,2 op zand en minimaal 6,0 op klei) heel belangrijk om de vlinderbloemigen te laten slagen. Idealiter wordt het gewas tussen april en september ingezaaid of doorgezaaid. Kruidenrijk grasland is dus altijd een mix tussen grassen, vlinderbloemigen en kruiden. De keuze voor de juiste mix is belangrijk. Het aandeel gras zorgt voor het grootste deel van de ruwvoeropbrengst in de periode maart tot en met mei. In deze tijd moeten de vlinderbloemigen en kruiden zich nog verder ontwikkelen, dus is het belangrijk om te kiezen voor een grasmengsel met sterke voorjaarsgroei.

Voordelen

- Besparing stikstofgift:** In kruidenrijk grasland wordt zo weinig mogelijk kunstmest gebruikt. De grassen zullen vooral profiteren van kunstmest en overwoekeren daarmee de kruiden en vlinderbloemigen. Vlinderbloemigen zullen zich hierdoor slechter ontwikkelen en onvoldoende in staat zijn om het gewas door stikstofbinding te voeden. Er is een stabiel aandeel vlinderbloemigen nodig van 20-30% om voldoende stikstof te binden. Voor de start van het groeiseizoen kan worden bemest met 25m³ drijfmest in het voorjaar en 15m³ na de tweede snee. Na de tweede snee wordt er niet meer bemest; tekorten aanvullen van bijvoorbeeld kali kan wel.

Is de maatregel haalbaar?

Effectiviteit

Toepasbaarheid

“Het omzetten van stikstof uit de lucht naar ammonium kost de klavers ook energie. Dus als ze onvoldoende stikstof uit de bodem kunnen halen, komt dit proces moeizaam op gang. Het is zaak om zeker na de tweede snede de klavers aan het werk te zetten.”

- 2. Droogtetolerantie:** Vlinderbloemigen en kruiden wortelen veel dieper dan normaal grasland. Hierdoor kunnen ze in droge periodes water uit diepere lagen van de bodem halen. De betere wateropname en groei in de zomerperiode compenseren de achterstand in groei van de normale grassen. Zo blijft het gewas productief. Door de diepere beworteling van vlinderbloemigen en kruiden wordt het waterhoudend vermogen van de bodem verbeterd en daar profiteert ook het normale grasland van. Daarnaast is door de intense bodembedekking van bijvoorbeeld klaver minder kans op verdamping.
- 3. Waterkwaliteit:** Door de diepere beworteling van kruiden en vlinderbloemigen zijn deze planten in staat om water uit diepere lagen van de bodem te halen, waarbij ze ook nutriënten uit die diepere lagen opnemen. Hierdoor spoelen er minder nutriënten uit naar het grondwater. Door de beperkte worteldiepte van grasland benut grasland alleen de nutriënten in de top laag.
- 4. Biodiversiteit:** Kruidenrijk grasland bevat simpelweg meer soorten dan normaal grasland. Dit geeft een grotere biodiversiteit en zal invloed hebben op de omgeving. Door de verscheidenheid aan soorten worden er meer bijen en vlinders aangetrokken, maar ook vogels en insecteneters. Daarnaast stimuleren vlinderbloemigen en kruiden het bodemleven, waardoor ook de biodiversiteit onder de grond toeneemt.
- 5. Kostenbesparing:** Er worden kosten bespaard doordat er minder kunstmest wordt gebruikt. Vooral in droogtegevoelige gebieden kan kruidenrijk grasland voerkosten besparen. Door de droogtebestendigheid is er meer zekerheid op voldoende kwalitatief ruwvoer én het behoud van een gezond en productief gewas.

Nadelen

1. Het zaaizaad van een kruidenmengsel is ongeveer 200 euro duurder per hectare dan een gewoon grasmengsel. Daarnaast moet mogelijk meer worden uitgegeven om de pH van de grond op het juiste niveau te brengen/houden. Afhankelijk van hoelang een gewas blijft staan moet rekening worden gehouden met de standvastigheid van de vlinderbloemigen en kruiden. Gemiddeld is de standvastigheid van vlinderbloemigen en kruiden korter (2 tot 5 jaar) dan van Engels raaigras (6+ jaar). Vernieuwing of doorzaaien kan dus eerder voorkomen dan bij normaal grasland.
2. In gebieden zonder droogteproblemen kunnen iets meer voerkosten worden verwacht, omdat de totale productie van kruidenrijk grasland in die gebieden lager ligt dan gewoon grasland.

Meer weten?

Scan de QR-code voor uitgebreide, actuele informatie over deze maatregel.

Tip:

Start klein, doe ervaring op en leer wat op jouw bedrijf en grondsoort goed werkt. Vraag advies waar nodig en breid het areaal uit naar wat past bij het bedrijf en de bedrijfsvoering.